

Bijbelstudie Leek – Openbaring van Jezus Christus – Deel 14 –

Openbaring 9-10

d.d. 10 december 2016

1. Samenvatting vorige keer (8:10-9:15)

- De 1^e 4 Bazuinen (be)treffen de natuur. Zij treffen de 144.000 verzegelden (7:3) niet:
 - 1^e Bazuin: Hagel, vuur en bloed vanuit de hemel op de aarde;
 - 2^e Bazuin: iets als een brandende berg valt in de zee;
 - 3^e Bazuin: Brandende ster uit de hemel vergiftigt ('*apsintos*') het zoete water;
 - 4^e Bazuin: Hemellichamen worden getroffen;
 - Opmerkelijk: In 6:8 wordt ¼ deel getroffen, bij de 1^e 4 Bazuinen ⅓ deel.
- In 8:13 (**Lezen**) worden de 3 Weeën aangekondigd. Het is bedoeld voor hen "*die op de aarde wonen*", dus de goddeloze mensheid.
- Het begrip 'Wee' staat in de Bijbel voor een dreiging met of aankondiging van oordeel of ellende. Het staat tegenover '*Hosanna*' (*zegen/genade toe gebeden*).
 - 5^e Bazuin / 1^e Wee: Sprinkhanen uit de *Abussos* die steken als scorpioenen en de goddelozen pijnigen (**Lezen**: 9:4-5);
 - 6^e Bazuin / 2^e Wee: Doodsengelen, de engel met het boekje en de twee getuigen. Ook dit lijkt enkel de ongelovigen te treffen > **Lezen**: 9:20. Het doel is bekering > **Lezen**: 9:21, 10:11, 11:3-4, 11:13.
 - 7^e Bazuin / 3^e Wee: De duivel komt naar de aarde. Dit treft allen > **Lezen**: 12:12.

2. Engelen van de dood losgelaten bij de Eufraat (9:13-21)

- **Lezen**: 9:13-21
- **Vers 13-15 (samenvattend)**
 - Er vindt hier gebedsverhoring plaats van het gebed uit 8:4 (**Lezen**).
 - De 4 hoornen van het hemelse reukofferaltaar staan mogelijk voor de 4 windrichtingen waarnaar God oordeel zal uitgaan;
 - De 4 engelen lijken kwade engelen te zijn. Zij kunnen ook zgn. '*engelvorsten*' zijn;
 - De Eufraat was enerzijds de meest oostelijke grens van Groot-Israël. Anderzijds stond het synoniem voor de zonde: plaats van de zondeval, Nimrod, Babel, ballingschap;
 - God laat de engelen op een bewust gekozen moment los (9:15);
 - Er volgt de meest verschrikkelijke straf tot dan toe: 1/3 deel van de mensen wordt gedood.
- **Vers 16**
 - Het loslaten van de engelen resulteert in het ontstaan van een enorme troepenmacht;
 - '*troepen*' = *strateuma* > kleine legereenheid, in dit geval bestaand uit ruiters;
 - '*Tienduizend*' was het grootste telwoord dat men kende. Met '*tienduizend*' werd een compleet leger aangeduid. Met "*tweemaal tienduizend maal tienduizend*" wordt het dubbel van oneindig veel troepen bedoeld. Vgl. met 5:11 (**Lezen**) en zie ook Ps. 68:18 (**Lezen**, HSV 856);
 - "*En ik hoorde hun aantal*" > Legt nog eens de nadruk op de gigantische omvang van de troepen. Letterlijk genomen zou het hier om 200 miljoen legereenheden gaan (x8 = 1,6 miljard ruiters). Wie kan hier tegenop?
- **Vers 17**
 - Lett.: "*En zo zag ik de paarden in het visioen*" > De lezers worden er hier aan herinnerd dat Paulus al deze dingen in geestvervoering ziet > Vgl. met 4:1-2 (**Lezen**);
 - Er wordt aangesloten bij het uiterlijk van de Parten die toentertijd rondom de Eufraat leefden (huidige Irak, Iran en Afghanistan), regelmatig met de Romeinen streden en wiens ruiters en paarden waren bepantserd. Deze ruiters zijn echter afschrikwekkender;
 - De kleuren van het pantser komen overeen met de oordelen die zij brengen;
 - Hun koppen – lijkend op die van leeuwen (afschrikwekkend en onoverwinnelijk) waaruit vuur, rook en zwavel komen – doen demonisch aan.

- **Vers 18**
 - "Door deze drie plagen" > Namelijk vuur, rook en zwavel;
 - "het derde deel van de mensen gedood" > Herhaling van 9:15 om de omvang te benadrukken. Dit belang is ook in de chiastische structuur van 17b-18 te vinden.
 - Vuur en zwavel is ook te vinden bij de vernietiging van Sodom en Gomorra (Gen. 19:24), De rook komen wij in 9:2-3 tegen (**Lezen**). Vgl. ook 14:9-11, 19:20, 20:10, 21:8 (**Lezen**);
 - Zie ook Ps. 11 (**Lezen**, HSV 792);
- **Vers 19**
 - Deze ruiters hebben hun kracht zowel van voren als van achteren;
 - Het demonische beeld wordt versterkt door de staarten die op slangen lijken;
 - Voor het schade aanbrengen > Vgl. 9:4+10 (**Lezen**).
- **Vers 20**
 - Het midden van dit vers dient als volgt vertaald: "om de demonen niet meer te aanbidden";
 - Deze demonen kunnen synoniem staan voor afgoden > **Lezen**: 1 Kor. 10:19-20 (HSV 1790);
 - Dit oordeel dient om de goddelozen tot inkeer te brengen en lijkt de gelovigen niet te treffen;
 - Vgl. uittocht uit Egypte: ook Israël werd door een aantal plagen niet getroffen en ook Farao verhardde zijn hart. Vgl. Dan. 5:22-28 (**Lezen**, HSV 1399) en Rom. 1:18-23 (**Lezen**, HSV 1758);
 - Treffend is hoe op hun dwaasheid gewezen wordt: "de gouden, zilveren, koperen, stenen en houten afgoden, die niet kunnen zien, horen of lopen.". Vgl. met Ps. 115:4-11 (**Lezen**, HSV 919);
- **Vers 21**
 - Nogmaals wordt benadrukt dat zij zich niet bekeerden, nu van andere misdrijven. Vgl. met 2:20-23 (**Lezen**). Izebel bedreef ook hoererij en tovenarij (2 Kon. 9:22);
 - Het Griekse woord voor tovenarij is 'pharmakeia', dit kan duiden op tovenarij, maar ook op het toedienen van roesmiddelen. Vgl. met 17:2+4 (**Lezen**). Het lijkt hier op het bedwelmen van de geest met demonische leer. Vgl. ook met Efe. 4:18 (**Lezen**, HSV 1826);
 - 'ontucht' = *porneia* > verzamelterm voor alle vormen van seksuele immoraliteit;
 - Wat hun einde is lezen wij in 21:8, vgl. met 11:18b (**Lezen**).

3. De engel met het boekje (10:1-11)

- **Lezen**: 10:1-11
- **Vers 1**
 - Wij bevinden ons nog steeds in het gedeelte van de 6^e bazuin. Wij zouden Opb. 10+11 ook kunnen zien als intermezzo voor de 7^e bazuin. Evenzeer zou dan Opb. 7 het intermezzo vormen voor het openen van het 7^e zegel;
 - Opmerkelijk is dat na de verschijning van deze engel de beschrijving van Openbaring veel specifiek en meer ingezoomd op Israël en het Midden-Oosten wordt;
 - Deze andere (*allos*) engel is een andere dan de 7 die op de bazuin blazen, maar wel van dezelfde soort, namelijk van God afkomstig (uit de hemel) en oordeel verkondigend > **Lezen**: 10:6+9. Vgl. met 5:2 (**Lezen**);
 - Deze engel draagt hemelse tekenen > "bekleed met een wolk" en "boven zijn hoofd een regenboog":
 - De wolk duidt op hemelse heerlijkheid > **Lezen**: Mat. 17:5 (HSV 1555), en ook de wolkkolom/sjehina Zie ook 14:14-20 (**Lezen**)
 - De regenboog is het teken van Gods belofte dat zo'n oordeel niet meer plaats zal vinden (zie Gen. 9:12-17). Vgl. met 4:3 (**Lezen**), *groene smaragd* lijkt het leven te symboliseren.
 - "zijn gezicht was als de zon" > Vgl. Mat. 17:2 (HSV 1555) + 1:16 (**Lezen**) > Deze engel lijkt op Christus en kan daarom als zijn heraut gezien worden. Zie ook Mat. 13:43 (**Lezen**, HSV 1550) t.a.v. de gelovigen;
 - "zijn voeten waren als zuilen van vuur" > Vgl. 1:15 (**Lezen**), wederom een kenmerk dat ook bij Christus terug te vinden is. 'Vuur' heeft een oordelend karakter. De voeten (Grieks: *pous*) bestaan zowel hier als in 1:15 uit het gehele been plus de voet. Sommigen zien hierin de vuurkolom;

- De verschijning van de engel is dubbel: enerzijds oordelend, anderzijds hoop gevend. Dat is kenmerkend voor het boek Openbaring en de dag des HEREN;
- Deze goede engel staat tegenover de kwade engel uit 9:1-2+11 (**Lezen**);
- Er is een treffend vergelijk te vinden met Dan. 10-12. Samengevat zien wij hier een op Christus lijkend persoon de onderlinge strijd tussen hemelse en aardse machten in de toekomst beschrijven. Zie ook Dan. 10:14 (**Lezen**);
- **Lezen:** Dan. 10:4-6 (HSV 1408). Sommigen (in ieder geval de Joden) gaan er vanuit dat het hier om Gabriël gaat, anderen menen dat het Christus is:
 - **Argument tegen Gabriël** > **Lezen:** Dan. 9:20-21 > Hier wordt Gabriël herkend en genoemd door Daniël en dan zou hij hem in Dan. 10 ineens niet meer herkennen;
 - **Argument tegen Christus** > **Lezen:** Dan. 10:13 > Heeft Christus hulp nodig van Michaël? Wij laten het voor nu in het midden of het hier om Gabriël, Christus of toch een ander gaat;
- Verdere overeenkomsten tussen Opb. 10 en Dan. 10:
 - Opb. 10:2 (**Lezen**) > Engel staat op zee en aarde, Dan. 10 > **Lezen:** 12:5+7 (vgl. 10:4, rivier is de Tigris);
 - Opb. 10:4 (**Lezen**) > De donderslagen blijven verborgen, Dan.10 > **Lezen:** Dan. 12:4+9;
 - Opb. 10:6 (**Lezen**) > Er is geen tijd meer, Dan. 10 > **Lezen:** Dan. 12:7 > Er komt een einde.
- **Vers 2**
 - "*in zijn hand*" > zie vers 5 NBG: '*rechterhand*', dus in vers 2 de linkerhand, vgl. met Christus Die aan de rechterhand van God zit en de schapen die rechts staan en de bokken links (Mat. 25:33) > de linkerhand verwijst hier naar oordeel;
 - "*boekje*" > een verkleinwoord ('*bibliaridion*') van '*biblios*', dus te onderscheiden van de verzegelde boekrol uit 5:1, temeer ook omdat er geen lidwoord gebruikt wordt en het boekje tevens geopend is;
 - Dat de engel zijn voeten op zee en aarde plaatst, duidt op zijn gezag over de gehele aarde > Vgl. Deut. 11:24 (**Lezen**, HSV 275). Hij is hier voorloper van Christus, Die alles onder Zijn voeten krijgt gesteld > **Lezen:** Heb. 2:7-8 (HSV 1865). Dit gebeurt in 11:15 + 19:6 (**Lezen**).
- **Vers 3**
 - "*En hij riep met een luide stem...*" > vgl. 5:2, 6:1, 7:2, 14:15+18 (**Lezen**) > Het getuigt van de kracht van de engel en het belang en de wereldwijde omvang van de boodschap;
 - "*...zoals een leeuw brult.*" > Brullen als een leeuw wordt alleen in het OT t.a.v. de HERE genoemd > **Lezen:** Jer. 25:30-32 (**Lezen**, HSV 1233), zie verder Amos 3:8 (**Lezen**, HSV 1448) en vgl. met 10:11. Verder zien wij hier een verschil in handelen van Christus tussen gelovigen en ongelovigen > vgl. 5:5-6, 7:17 en 10:3 (**Lezen**). Voor hen is Christus een Lam en geen Leeuw;
 - De engel lijkt op Christus en spreekt hier alsof hij de HERE zelf is. Is het hier de Engel des HEREN? Het lijkt hier te gaan om een hemelse heraut van Christus;
 - Het is onduidelijk wat de engel roept, het gevolg is wel dat de donderslagen klinken;
 - Elders in Openbaring wordt de boodschap bij donderslag(en) wel bekend > vgl. 6:1, 14:2 en 19:6 (**Lezen**);
 - Voor '*donderslagen*' staat een lidwoord, wat veronderstelt dat de toehoorders weten waar dit betrekking op heeft. Wellicht is dit Psalm 29 wat in de Joodse traditie de '*Psalm van de 7 donderslagen*' werd genoemd > **Lezen:** Ps. 29 (HSV 811) (vers 3 gaat over de wateren, vers 5-9 over de aarde en zie ook vers 10-11, vgl. met 10:2);
 - Voor het 7x genoemde woord '*stem*' in Ps. 29 wordt in de LXX '*phone*' gebruikt, gelijk aan '*stemmen*' in 10:3;
 - Psalm 29 gaat over oordeel, verlossing en Gods Koningschap, vgl. Ps. 29:10-11 met 11:15 (**Lezen**). In de Joodse traditie ligt er een relatie met tussen Ps. 29 en Ex. 19:16-19 (wetgeving);
 - Zie ook nog Joh. 12:28-36 (**Lezen**, HSV 1690) > Niet aan iedereen is het gegeven de stem van God te horen. Zie ook Job. 37:1-5 (**Lezen**, HSV 772). Vgl. met 10:7 (**Lezen**) > Het geheimenis van Gods verlossingsplan is (deels) bekend bij de gelovigen, maar onbekend bij ongelovigen;

- Verder is het opmerkelijk dat er naast deze 7 donderslagen, nog 7 keer in Openbaring over donderslagen wordt gesproken (**Lezen**):
 1. 4:5 > De donderslagen die van de troon uitgaan;
 2. 6:1 > Het verbreken van het eerste zegel;
 3. 8:5 > Vuur uit het wierookvat op aarde geworpen;
 4. 11:19 > De tempel van God in de hemel wordt geopend;
 5. 14:2 > Voordat de 144.000 een nieuw lied zingen;
 6. 16:18 > Bij het uitgieten van de 7^e schaal;
 7. 19:6 > De inauguratie van Christus.

- **Vers 4**

- Johannes wil de boodschap van de 7 donderslagen opschrijven, zoals hij alles opschrijft wat hij ziet en hoort > **Lezen**: 1:11+19, 14:13, 19:9 en 21:5. Een stem uit de hemel verhindert het nu;
- Dat wat de 7 donderslagen hebben gesproken mag nog niet bekend worden > vgl. Dan. 12:4+8-9 (**Lezen**, HSV 1413) > Het gaat hier niet om *geheim* houden, maar om *toegesloten* houden; de boodschap treedt nog niet in werking. Rond AD 58 was de tijd van het einde wel nabij. Daarom geeft God in Openbaring een nadere uiteenzetting en wordt de verzegeling verbroken;
- Openbaring is dus niet compleet, wat in lijn is met Deut. 29:29 (**Lezen**, HSV 302) en de waarschuwing uit 22:18-19 (**Lezen**) relevant maakt. Vgl. met 2 Kor. 12:3-4 (Lezen, HSV 1811) met 1 Kor. 13:12 (**Lezen**, HSV 1794).